

znano, dobivamo petrolej iz Galicije; svoje časne težave s petrolejem so se pripisovale temu, da so Rusi imeli nekaj časa zasedena zemlja, kjer so petrolejski vrelci. Tudi se je mnogo slišalo o poškodbah, ki so jih Rusi na vrelcih napravili. Ali vkljub temu imajo petrolejski izdelovalci tudi v vojni naravnost velikanske dobičke. Svojim delničarjem so že lansko leto petrolejske družbe plačale prav mastne dividende; pri eni sami družbi so na upravne odbornike razdelili kar celi milijon kron na tantijenhah. Vse kaže torej, da so bili petrolejski dobički naravnost velikanski. Ljudstvo je moralo s stradanjem te dobičke skupaj spraviti. Pač čudno, čudno...

Preskrba živiljskih sredstev v ptujskem okraju. V Ptujju se oblastva in gotovi odbori ter posamezne osebe prav živahno brigajo zato, da se revno prebivalstvo preskrbi z najpotrebnejšimi živiljskimi sredstvi. To v teh težkih vojnih časih gotovo ni lahka stvar. Kakor se nam zdaj poroča, je mesto s svojim vzorno delujočim županom g. Ornigom mislilo tudi na bodočnost in preskrbelo kot nekako „železno rezervo“ za najhujše čase celo vrsto živiljskih sredstev. Krompirja je mesto skupno pridelalo 7 vagonov, nakupilo pa 14 vagonov. Velik del te zaloge je rezerviran za poznejše čase, ko bodo draginjske razmere v tej grozoviti vojni še hujše. Zdaj je mesto tudi nakupilo dva vagona petroleja, ki se ju istotako rezervira za poznejše težje čase. Največ skrbi dela v sedanjem trenutku vprašanje svinjske masti, ki je skoraj popolnoma pošla in jo je zdaj izredno težko dobiti. Posredovanju g. župana in okrajnega načelnika Orniga se je posrečilo spraviti skupaj potrebno garancijo, da se preskrbi vsaj gotovo množino masti. Pomisliti se mora, da ima mast danes skrajno visoko ceno in da si tudi trgovci ne morejo večje množine preskrbeti, ker je rizika prevelika. Treba je torej pridobiti gotovi kapital, s katerim se zasiguri nabavo potrebne masti. Kakor rečeno, se je to tudi posrečilo. Ptujski okrajni zastop je garantiral svoto 20.000 K, ptujsko mesto 2000 K, ormoški okrajni zastop 10.000 K in rogaški okrajni zastop 5000 K, skupaj torej 37.000 kron. S tem se je storilo veliko delo za bedno prebivalstvo, ki v tej vojni gotovo največ trpi in ki že z grozo misli na to, da bi zamogla vojna še čez zimo trajati. Izredno velike so pa tudi zasluge g. načelnika Orniga glede preskrbe prebivalstva z mesom. Mesto prodaja že itak skoraj skozi vsó vojno meso v lastni režiji in po v splošnem z ozirom na današnje razmere prav nizki ceni. K temu pride še prisilno klanje (Notschlachtung) vsled raznih nezdod, ki prinese tudi mnogo vžitnega mesa k razprodaji. V zadnjih tednih pa se je uvedlo rekviriranje klanje živine, o katerem je „Stajere“ že itak prav mnogo pisal in odlično zastopal kmetijske interese. Lahko rečemo, da se noben drugi list ni tako za to zadevo potegoval. Rekviriranje je bilo določeno seveda v prvi vrsti z ozirom na potrebščine vojaštva, katerim se noben patrijot ne more vstavljati. Da je bila potrebščina velikanska, ve vsak veščak. Meseca junija se je zahtevalo v našem okraju za armado 800, za vojaške garnizije 180 (kar je bilo mnogo premalo!) in za civilno prebivalstvo — nič živine. Posredovanju g. načelnika Orniga se je zahaliti, da so se te potrebščine oziroma te številke za mesec julij znatno spremenile. Za ta mesec so namreč določene takole: za armado 580 kosov živine, za garnizijo 400 in za civilno prebivalstvo 200. Medtem ko je preje ostalo v naših krajih le 180 kosov živine, ostalo jih bode v tem mesecu 600 kosov. To je z ozirom na domače potrebe gotovo izborni uspeh. Vsa hvala prizadetim činiteljem in zlasti načelniku Ornigu!

Prepiri v italijanski zbornici. K.-B. poroča iz Zürich a z dne 2. t. m. o seji italijanske državnice zbornice m. dr.: Radikalec Gasparotti je trdil, da imajo avstro-ogrski oficirji in vojaki večkrat povelje, da ne napravijo nobenih vjetih; socialistični poslanec Matti je pri temu zaklical: „Isto se zgodi pri vseh armadah; tudi nekateri naših oficir-

jev storijo to“. Pri teh besedah je nastal hudi nemir proti Mattiju. Matti je zaklical: „To je resnica!“ Vojni minister Morrone: „Laž je patrijotična dolžnost“. (To je pač prav laško stališče! Op. ur.) Republikanski poslanec Acqua je hotel na Mattija skočiti, ali izgubil je zavest in padel na tla. Ko se je Acqua iz dvorane neslo, trajal je nemir naprej. Socialist Morgari vtemeljeval je potem svoj dnevni red, ki je zahteval zaključek premirja in pospeševanje trajnega mira od strani Italije. Morgari je dejal, da bi bilo za Italijo mnogo bolj patrijotično, da odreši neobdelane, od malarije okužene dežele, da prepreči razširjenje zločinstva in analfabetizma, namesto da zavzema skalo vje v Trentinu in votline na Krasu. Italijanski načrti k dozdavnemu uresnitju temeljnega stavka narodnosti bi, ako bi se posrečilo, mnogo tisoč Nemcev in Slovanov pod italijanski jarem prinesli. Sploh so smešni, ako se Italija polasti grških otokov in albanskih pokrajin ter hoče izključiti od Jadranskega morja vse druge narodnosti. Tudi so zavezniki Italije v Irlandski, Besarabiji, Finski, Poljski in bolgarski Makedoniji dokazali, kaj držijo od narodnostnega principa. Ne sme se mi odgovarjati, da bi premirje in mednarodno posvetovanje zdaj Nemčiji in Avstro-Ogrski koristilo. Ničesar ne dokazuje, da bi se sreča orožja Nemčije in Avstro-Ogrske ne zboljšala še več in le površno ocenjevanje zamore Avstro-Ogrsko in Nemčijo za izbruh vojne odgovorno delati; saj so druge sile, in zlasti Italija, ravno tako napadalno postopale in vojno razširile. Zlasti Italija je s svojim libijskim podjetjem krvave dogodke pričela, ki so preko balkanskih vojev k evropski vojni vodile. Zdaj, ko je že dve leti sem zmaga od enega bojišča k drugemu menjala in ostaja ednako le nadaljno žrtvovanje milijonov ljudi, mora iluzija ponehati, da se zamore z vojno mednarodne probleme rešiti... Tako je govoril italijanski socialista. Pri glasovanju je bilo zanj 45, za vlado pa 391 glasov oddanih.

Neposredni davki. Piše se nam: V 3. četrtletju 1916 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih dnevih: I. Od zemljarine, lišne-razredovine in najmarine ter od 5 odstotnega davka od najemnine onih poslopj, ki so prosta najmarine: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1916. 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1916. 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1916. II. Od občne pridobnine in pridobnine podjetij podvrženih javnemu dajanju računov. Dokler ni predpisana davčna dolžnost za tekoče leto, mora se plačevati davek po odmeri preteklega leta. Ako se ne plačajo davčni obroki najkasneje 14 dni po plačilnem roku, morajo se plačati tudi zamudne obresti od državnega davka in deželne doklade, če presega celotni državni davek dotične davčne vrste 100 K. Če se davki in doklade ne plačajo v 4. tednih po preteku plačilnega roka, iztirjajo se z zamudnimi obrestmi vred izvršilnim potom. Plačevanja izvrše se lahko tudi pri vsakem c. kr. poštnem uradu v nakaznem prometu pošto-hranilnega urada.

Ormoč-Ptuj. Iz krogov „Rdečega križa“ se nam piše: Direktor Otto Hofbauer iz Dunaja, ki je s predavanjem svojih dunajskih humorov po naročilu „Rdečega križa“ tudi že naše bolane in ranjene vojake zabaval, obiskal je dne 5. t. m. Cesarja Franc Jozefa bolnišnico nemškega viteškega reda v Ormoču in je imel tam predavanja, za katera je žel mnogo hvale. Ako mu čas to dopusti, bode skrbel direktor Hofbauer tudi še v naših ptujskih bolnišnicah za humor, zakar mu izražamo že naprej zahvalo in priznanje.

Veliki požar Ptujju. Včeraj dne 5. t. m. zvečer ob pol 10. uri je izbruhnil veliki požar v gospodarskem poslopju grofa Herbersteina v Ptujju. Vsled silnega vetra se je požar izredno hitro razširil in ni bilo mogoče, poslojpe rešiti. Pač pa se je v težkem delu rešilo sosedna poslopja, živino in sploh preprečilo nadaljnjo razširjenje ognja. Izredno prično je bilo vojaštvo, posebno pionirji in

saperji, ki so res na požrtvovalni način lovali. Vojaškemu komandu gre vsa hvala to uslugo. Ptujjska prostovoljna požarna ba je došla s parno šprico na lice in žal, da se je moralo vodv v dveh linijah okroglo 500 m daleč dobivati. Tudi pri sami se je pojavil pogrešek; vsled tega vodo šele pozno dobilo. Gasilci so delati poveljstvom načelnika g. Stendte skoraj ure zjutraj, predno se je požar zadušil. je seveda velika, zlasti ker je mnogo in mrve ter imetja poslov zgorelo. Konec ožen nastal, doslej še ni znano. Bržkone zopet kakšna neprevidnost kriva.

Nabiranje kopriv. Glasom uradnih in določil je treba pri nabiranju kopriv ziti na sledeče: 1. Koprive se morajo nabirati potem, ko so odvetele, torej nekaj konca avgusta. Prej nabrane koprive so vrednosti, ker nimajo dovolj trdnega vlakna. 2. Službe proste čete, okrevajoči in vojniki morajo vse koprive v obližju svojih vališč tik tal porezati, oziroma požeti in izpuliti in jih naredkoma posušiti. Po pa je treba paziti na to, da se ne delajo poljskim pridelkom. 3. Koprive se morajo ošmrcati, to je otrebiti listja, predno se nejo sušiti. Listje je posebej sušiti in sveže koprive se kaj rade vnamejo, če predebelih plasteh; vlakno se spridi in bi vse vrednost. Kvarno mu je tudi le na mokrem, vsled česar je treba eno drugo opustiti. Občinstvo se pozivlja k ranju kopriv. Nabrano blago se mora činah urejeno izročiti najbližjemu etap postajnemu poveljstvu, oziroma vojaškemu krajnemu poveljstvu. Za dobro posušenost kakor tudi listje plačajo le-ta po 6 kur 100 kg.

Bosna-pasta in perocid.

Absolutno pomanjkanje bakrenega jola prisili nas letos zopet k rabi surrog kakor bakreno pasto Bosna, galun in podobno. Pri „Bosna-pasti“ se je v prvem nalnem navodilu dodatek apna kot nepot označil. Posledica v praksi je bilo kalfalno sežganje na listju, pogankah in graniki je bilo ednako najhujši toči, in s raznih sodov čudežno različno (1% na tekočine). S primešanjem apna se je sedaj v losne pojave v nadaljnih parcelah odpr in sedaj koristni učinek bakrene paste se do jeseni pričakovati.

Trgovinski „perocid“ se rabi letomni v sledeči obliki:

- 1 1/2 % razpuščeni perocid,
- 0-3 % bakreni vitrijol,
- 0-3 % galun.

Naprava 1 1/2 % ali 2 % ne tekočine cida je za viničarja najtežavnejša. Da se vsebino pri perocidovi tekočini, ki se neutralizirana, potreben bi bil instrumenti za ben tehničar za žganje ali sladkor. Takrat nica bi omogočila kontrolo za sleparske čine. Kajti tatvina na bakrenem vitrijolu je pri redkosti in visoki ceni teh stvari vsakdanjega.

Dokler nimamo takega instrumenta pri perocidovih tekočinah natančno merilna; ali tehtanje in direktno neutraliziranje apnanje obohodno potrebno; žal da je vsakdanje stopanje nekaj pomanjkljivo.

Proces neutraliziranja nasproti bakreni apneni tekočini naj se izvrši pri perocidni robe. To je lahko povedano, ali težko jeno. Kajti apno barva beli reagenčni papir od vsega začetka sem rdeče. Prehod od rdelega v rdeče, od plavega ali rdečega v letno, zamorejo le večaki opazovati. Tudi je poskušanje ponoviti.

Lichtenegg, junija 1916.

Gospodarske.

Omejitev vporabe jajc za pripravljene nje pijače. Namestništvo je v svrhu varčevanja, da prepovedalo vporabo jajc za pripravljane vsake pijače v gostinjskih in kermarskih obrtnih ustanovah tudi v slaščičarnah. Prestopki tega ukaza bi se stoječih zakonitih dolo bah strogo kaznovali.

Zivni primarne... iz leva... za telet... za svinj... za debe... za ovce... V pred... vati oziror... kovitosti živ... Nabil... eh rano... vzročne te... bno, da s... smeri ka... mljih v ve... sadje, ki... prostosti p... no prav pos... go dneih... goa posestn... biranja in... bre olje o... no potreb... vanja goz... nepotreč... dotične o... čakovati le... Za... Av... K.-B... ko b... omemb... rajajo... sovr... postojan... apadno... de. Pri... voje po... tudi več... ojišče... včeraj n... o boj... oraske... N... Ber... Franc... istvene... i 295... splošn... Glasor... Schweizer... povori ge... bjavljemib... 1916. leto... izjavlja... ovoz prep... jeseni... eta. (Na... ranje o ko... lame. Op... Bud... lansko sej... poročilo v... telstva. E... merja p... ster baron... Odgovoril... Franc... Primerna... Max Bohnel, D... Ranjena... solnina tudi... Fellerjev b... nje Fellerjev... prepovedalo vporabo jajc za pripravljane vsake pijače v gostinjskih in kermarskih obrtnih ustanovah tudi v slaščičarnah. Prestopki tega ukaza bi se stoječih zakonitih dolo bah strogo kaznovali.